

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 172 (XVI) — Nr. 411

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 7 mai 2004

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE			
144.	— Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2004 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 14/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap.....	1–2	— pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 14/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap..... 3
292.	— Decret pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2004		
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
		615.	— Hotărâre pentru aprobarea Strategiei industriei miniere pentru perioada 2004–2010 3–32

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2004 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 14/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța Guvernului nr. 2 din 8 ianuarie 2004 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 14/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap, adoptată în temeiul art. 1 pct. V.7 din Legea nr. 559/2003 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 32 din 15 ianuarie 2004, cu următoarele modificări și completări:

1. La articolul I, după punctul 1 se introduce punctul 1¹ cu următorul cuprins:

„1¹. **Articolul 17 va avea următorul cuprins:**

«Art. 17. — (1) Asociația Nevăzătorilor din România, Asociația Surzilor din România, Asociația Invalizilor de Război Nevăzători din România și Liga Națională a Organizațiilor cu Personal Handicapat din Cooperația Meșteșugărească pot primi, potrivit legilor bugetare anuale, subvenții de la bugetul de stat prin bugetul Autorității.

(2) Asociațiile persoanelor cu handicap sprijină persoanele cu handicap în vederea întocmirii și prezentării la instituțiile cu competențe în domeniu a documentației necesare acordării drepturilor prevăzute de lege, la solicitarea acestora.»⁴

2. La articolul I punctul 2, alineatul (1¹) al articolului 18 va avea următorul cuprins:

„(1¹) Fac excepție de la prevederile alin. (1) drepturile persoanelor cu handicap vizual prevăzute la art. 18 alin. (1) lit. c) și la art. 19 alin. (1) lit. b) și q) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 102/1999 privind protecția specială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 519/2002, cu modificările ulterioare, inclusiv cele stabilite și neachitate în termenul legal de prescripție, pe bază de mandate returnate, care, începând cu luna ianuarie 2004, se vor plăti din bugetul Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, prin direcțiile pentru dialog, familie și solidaritate socială județene, respectiv a municipiului București.“

3. Articolul II va avea următorul cuprins:

„**Art. II.** — (1) Documentația și baza de date necesare plății drepturilor convenite persoanelor cu handicap vizual se vor preda, în vederea organizării evidențelor, prin protocoale încheiate între direcțiile pentru dialog, familie și solidaritate socială județene, respectiv a municipiului București, și serviciile publice de asistență socială din subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, în termen de 10 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe.

(2) Pentru persoanele cu handicap vizual ale căror drepturi au fost stabilite până la data de 31 decembrie 2003, serviciile publice de asistență socială din subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, vor emite noi decizii de stabilire a drepturilor, pe care le vor transmite direcțiilor pentru dialog, familie și solidaritate socială județene, respectiv a municipiului București.

(3) Modificările privind înscrierea, suspendarea sau încetarea drepturilor convenite persoanelor cu handicap vizual se comunică, lunar, direcțiilor pentru dialog, familie și solidaritate socială județene, respectiv a municipiului București, de către serviciile publice de asistență socială

din subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București. Aceste modificări se stabilesc prin decizie a conducătorului serviciilor publice de asistență socială din subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, pe baza certificatului sau deciziei emise de Comisia pentru protecția copilului sau, după caz, de Comisia de expertiză medicală a persoanelor cu handicap pentru adulți ori Comisia superioară de expertiză medicală a persoanelor cu handicap pentru adulți.

(4) Serviciile publice de asistență socială din subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, vor încheia protocoale cu asociațiile persoanelor cu handicap, la cererea acestora, prin care vor preda asociațiilor, pe bază de tabel, operațiile de distribuție a biletelor de transport.

(5) Asociațiile persoanelor cu handicap prevăzute la alin. (4) vor primi, conform protocolului, tabelele nominale cu persoanele cu handicap care beneficiază de transport cu tren de persoane, cu autobuze pentru transport interurban sau, după caz, cu nave de transport fluvial, precum și biletele corespunzătoare pentru a le distribui.

(6) La sfârșitul fiecărei luni asociațiile persoanelor cu handicap prevăzute la alin. (4) vor restitui serviciilor publice de asistență socială tabelele nominale cu semnătura, datele de identitate și codul numeric personal ale beneficiarilor de bilete din luna respectivă.

(7) Biletele nedistribuite se restituie la serviciile publice de asistență socială până la finele anului în curs.

(8) Serviciile publice de asistență socială din subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, vor încheia protocoale cu asociațiile persoanelor cu handicap, la cererea acestora, prin care vor preda asociațiilor, pe bază de tabel, operațiile de distribuție către membrii acestora a adeverințelor pentru acordarea facilităților prevăzute de lege privind scutirea de la plata abonamentelor la curentul electric, radio-tv și telefonic.

(9) Documentele de plată a drepturilor pentru persoanele cu handicap vizual se întocmesc de către Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale.“

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 24 februarie 2004, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TĂRĂCILĂ

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 20 aprilie 2004, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 4 mai 2004.
Nr. 144.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței
Guvernului nr. 2/2004 pentru modificarea și completarea
Ordonanței Guvernului nr. 14/2003 privind înființarea,
organizarea și funcționarea Autorității Naționale
pentru Persoanele cu Handicap**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2004 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 14/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 3 mai 2004.
Nr. 292.

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

H O T Ă R Ă R E

**pentru aprobarea Strategiei industriei miniere
pentru perioada 2004—2010**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Strategia industriei miniere pentru perioada 2004—2010, prevăzută în anexa*) care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:

p. Ministrul de stat,
ministrul economiei și comerțului,
Iulian Iancu,
secretar de stat

p. Ministrul finanțelor publice,
Neculae Eugeniu Plăiașu,
secretar de stat

Ministrul muncii, solidarității sociale
și familiei,
Elena Dumitru

p. Ministrul de stat,
ministrul administrației și internelor,
Toma Zaharia,
secretar de stat

Ministrul delegat pentru
administrația publică,
Gabriel Oprea

București, 21 aprilie 2004.
Nr. 615.

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

STRATEGIA INDUSTRIEI MINIERE

pentru perioada 2004 - 2010

1. Analiza evolutiei industriei miniere si starea actuala a acesteia

1.1 Introducere

Strategia de dezvoltare a industriei miniere promovata inainte de anul 1989 avea la baza conceptul autosustinerii in asigurarea cu resurse minerale a economiei, in scopul reducerii importurilor.

Rezultatul acesteia a constat in dezvoltarea unui sector minier mai mult decat ar fi permis potentialul de resurse minerale solide economic exploatabile de care dispune tara, ocupand direct peste 350.000 persoane si indirect alte 700.000 persoane.

Situatia creata dupa 1989 a impus sustinerea sectorului de catre stat, pentru aceasta fiind necesar un mare efort bugetar.

In perioada 1990-2002, statul a cheltuit pentru sustinerea sectorului minier, suma de 5.249,5 milioane dolari SUA, asa cum rezulta din tabelul 1 :

Tabelul 1

Specificatie	Valoare (milioane dolari SUA)
Subventii	3.403,6
Transferuri sociale	247,0
Alocatii de capital	1.598,9
Total	5.249,5

La aceasta se adauga pentru perioada respectiva si o pierdere de exploatare in valoare de 1.270,2 milioane dolari SUA.

Efortul statului pentru sectorul minier, insumand cheltuielile bugetare cu pierderea din exploatare in perioada 1990 – 2002, se ridica la valoarea de 6.519,7 milioane dolari SUA.

Rezultatele actiunilor de restructurare din aceasta perioada au generat o serie de noi probleme, care, in principal, sunt :

- scaderea brusca a economiei regiunilor miniere afectate de restructurarea sectorului;
- amplificarea problemelor sociale in aceste regiuni ;
- accentuarea saraciei;
- realizarea unor performante economico-financiare nesatisfacatoare de catre companiile si societatile miniere.

1.2 Situatia bazei de resurse minerale solide valorificabile in conditiile interventiei statului

Rezervele geologice care, in diverse stadii de cunoastere pot fi exploatate in conditiile interventiei statului cu actualele tehnologii miniere, sunt prezentate in tabelul 2.

Tabelul 2

Substanta	Rezerve geologice		Nivelul interventiei statului
	U.M.	Cantitate	
○ lignit	milioane tone	2800	redusa, la acordarea de subventii pentru exploatarea in subteran a transferurilor sociale si, partial, alocatii de capital
○ huila	milioane tone	900	majora, prin acordarea de subventii pentru exploatare, transferuri sociale si a locatii de capital
○ minereuri auro-argentifere	milioane tone	40	foarte mare, prin acordarea de subventii pentru exploatare, transferuri sociale, alocatii de capital si esalonarea datoriilor catre furnizorii de energie electrica
○ minereuri polimetalice	milioane tone	90	
○ minereuri cuprifere	milioane tone	900	
○ sare	milioane tone	4000	fara interventie

Conditiiile geo-minieresi caracteristicile mineralogice ale zacamintelor din Romania sunt complexe, iar parametrii privind calitatea se situeaza la limit inferioara, raportat la calitatea zacamintelor similare exploatare in prezent pe plan mondial, cu tehnologii performante si cu productivitati de 5-12 ori mai mari.

1.3 Structura sectorului de exploatare a substantelor minerale solide

In acest sector, isi desfasoara activitatea un numar de 12 agenti economici, din care :

- carbune : 2 companii nationale, respectiv CNLO si CNH Petrosani
1 societate nationala, respectiv SNC Ploiesti
1 societate comerciala, respectiv S.C. Banat Anina
- minereuri metalifere : 2 companii nationale, respectiv C.N. MINVEST S.A. Deva si C.N. REMIN S.A. Baia Mare
4 societati comerciale, respectiv S.C. MOLDOMIN S.A. Moldova Noua, S.C. CUPRUMIN S.A. Abrud, S.C. Baita S.A. Stei si S.C. Bucovina Min Vatra Dornei
- produse uranifere : 1 companie nationala, respectiv CNU Bucuresti
- sare : 1 societate nationala, respectiv S.N. Sarii Bucuresti

In prezent, activitatea de extractie se desfasoara in 120 de mine si cariere, iar cea de preparare in 23 de uzine, asa cum rezulta din tabelul 3:

Tabelul 3

Specificatie	Total	din care :			
		Huila	Lignit	Minereuri	Sare
Mine	77	12	23	36	6
Cariere	43	-	38	3	2
Uzine de preparare	23	2	-	14	7

1.4. Starea infrastructurii si a nivelului tehnologic

Este caracterizata, in principal, de :

- reducerea nivelului tehnologic, urmare a :
 - uzurii fizice avansate a echipamentului minier (complexe mecanizate pentru exploatarea carbunelui, combine de inaintare si abataj, echipamente pentru perforare, echipamente de transport a minereurilor, echipamente pentru producerea de aer comprimat si de evacuare a

- apelor, instalatii de aeraj, echipamente pentru uzinele de preparare, echipamente pentru automatizare si dispecerizare ;
 - lipsei echipamentelor performante pentru executarea lucrarilor de pregatire si deschidere;
 - riscului crescut privind securitatea lucratorilor din abataje;
 - ramaneri in urma in executarea lucrarilor de investitii pentru punerea in functiune de noi capacitati, in special in exploatarile la zi de minereuri cuprifere, cu implicatii asupra capacitatii de productie a unitatii ;
 - constructii abandonate in incintele miniere, urmare a reducerii productiei, a numarului de personal si, implicit, a necesarului de spatiu;
 - drumuri si accese spre incintele principale si auxiliare degradate.
- Exceptie face sectorul lignitului, care se caracterizeaza prin :
- cresterea nivelului tehnologic in cariere, urmare a :
 - reabilitarii liniilor tehnologice de cariera si halda ;
 - dispecerizarea functionarii utilajelor din cariere si a consumului de energie electrica ;
 - trecerea la halda interioara in toate carierele de lignit;
 - extinderea tehnologiei de haldare directa ;
 - imbunatatirea infrastructurii carierelor, urmare a :
 - crearii de accese facile si sigure spre toate utilajele si lucrarile tehnologice ;
 - asigurarii mijloacelor de comunicare sigure si performante ;
 - amenajarii de incinte cu constructii in stare buna, cu drumuri si platforme bine intretinute.

1.5 Evolutia productiei si a consumului intern de produse miniere in perioada 1990- 2002

Principalii factori care au influentat consumul si productia au fost :

- oscilatia cererii de huila si lignit manifestata prin reducerea, incepand cu anul 1997, a necesarului de carbune cocsificabil, piata interna solicitand maxim 3,5 milioane tone/an la o putere calorica de maxim 3.800 kcal/kg, precum si prin fluctuatia consumului termocentralelor pe lignit ;
- diminuarea treptata a sprijinului acordat statului pentru exploatarea minereurilor complexe si a minereurilor cuproase ;
- oprirea de care Banca Nationala, incepand cu anul 2000, a achizitiei de aur de pe piata interna ;
- reducerea cererii de sare : pe piata interna, ca urmare a restructurarii industriei chimice, iar pe piata externa, datorita conjuncturii internationale.

Evolutia productiei miniere in perioada 1990 – 2002 este prezentata in tabelul 4.

Tabelul 4

Produsul	U.M.	1990	1996	1997	2000	2001	2002
Huila neta	mil. tone	3,9	5,3	4,3	3	3,5	3,7
Lignit	mil. tone	33,7	36,5	29,1	26	29,7	29,3
Concentrate cuproase	mii tone	32,0	24,5	23,6	16,1	19,1	21,7
Concentrate zincoase	mii tone	3,6	31,3	29,4	26,3	28,6	29,7
Concentrase plumboase	mii tone	25,1	18,8	17,1	16,2	17,1	18,5
Sare	mii tone	4,2	2,6	2,6	2,3	2,2	2,7

Intreaga cantitate de produse miniere realizate in tara pana in anul 1996 a fost preluata de agentii economici interni.

Urmare a OUG nr. 190/2000, republicata 2004, privind regimul metalelor pretioase in Romania, cu modificarile ulterioare si a ordinului Ministrului Industrii si Resurselor nr. 391/2003, s-a aprobat exportul de concentrate neferoase si metale pretioase subventionate si, ca atare, destinatia productiei incepand cu anul 1999 este prezentat tabelul 5.

Tabelul 5

Anul	U.M.	Total metal in concentrate	din care, pentru :				
			intern		extern		
			neferoase	aurifere	neferoase	namol aurifer	pirite aurifere
1999	tone	61.100	23.300	2,43	37.800	0,3	0,17
2000	tone	58.500	19.900	2,42	38.600	0,18	-
2001	tone	64.800	24.900	1,04	39.900	1,51	0,05
2002	tone	58.564	18.865	0,41	39.699	1,56	0,02

Banca Nationala a Romaniei a sistat, din anul 2001, cumpararea aurului rezultat din prelucrarea concentratelor, respectiv de la agentii economici autohtoni.

In perioada 1997 – 2002, consumul intern de carbune a cunoscut oscilatii, evoluand asa cum este prezentat in tabelul6.

Tabelul 6

Specificatie	U.M.	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Huila energetica	milioane tone	4,3	3,2	2,7	3,3	3,6	3,0
Lignit si carbune brun	milioane tone	28,9	22,9	20,0	26,0	29,8	27,4

Piata sarii a fost influentata de cererea externa si de evolutiile din industria sodei, asa cum rezulta din tabelul 7.

Tabelul 7

Produsul	U.M.		1997	1998	1999	2000	2001	2002
Sare gema	mii tone	intern	455	436	402	384	339	321
		extern	556	408	470	450	340	366
Sare in solutie	mii tone	intern	1555	1325	1281	1442	1516	1529

1.6. Cadrul legislativ

Activitatea miniera este reglementata prin Constitutia Romaniei, respectiv, prin legea minelor nr. 85/2003.

Aceasta este o lege noua, care modifica legea anterioara in scopul asigurarii unui cadru imbunatatit, asa cum este cerut de continuarea procesului de reforma, care sa faciliteze dezvoltarea sectorului privat.

1.7. Cadrul institutional

In baza reglementarilor specifice a fost creat si organizat cadrul institutional, aceasta constituindu-se in prezent din:

- Ministerul Economiei si Comertului (MEC), institutie publica care elaboreaza politica Guvernului in domeniul minier si asigura administrarea proprietatii publice in domeniul resurselor minerale;
- Agentia Nationala pentru Dezvoltarea si Implementarea Programelor de Reconstructie a Zonelor Miniere (ANDIPRZM), responsabila pentru promovarea masurilor si actiunilor de atenuare a impactului social produs de restructurarea sectorului ;
- Oficiul Participatiunilor Statului si Privatizarii in Industrie (OPSPI), din structura MEC, responsabil pentru privatizarea agentilor economici din subordinea MEC ;
- ANRM, desemnata ca autoritate competenta pentru gestionarea in numele statului a bazei de resurse minerale ale tarii.

1.8 Situatia realizarii prevederilor din bugetele de venituri si cheltuieli

Veniturile totale realizate in perioada 1990 – 2002 nu au atins nivelele prevazute in bugetele de venituri si cheltuieli, asa cum au fost aprobate de Guvern.

Acestea au fost influentate in principal de nerealizarea veniturilor din productia vanduta, urmare a necorelarii preturilor de livrare cu cursul leu/dolar SUA pentru carbune si a oscilatiilor preturilor metalelor la bursele externe pentru metalele pretioase neferoase.

Cheltuielile totale inregistrate in anul 2002 si in anii anteriori depasesc prevederile din bugetele de venituri si cheltuieli ale companiilor/societatilor miniere, cu exceptia CNLO Targu Jiu, SNS Bucuresti si CNU Bucuresti.

1.9 Situatia pierderilor

Companiile/societatile miniere au inregistrat constant, in anii anteriori si in anul curent **pierderi peste nivelul subventiilor** la activitatea de exploatare.

Pierderile totale au fost influentate de cheltuielile exceptionale generate de penalitatile si majorarile calculate de institutiile la care companiile/societatile miniere au obligatii neachitate aferente bugetului de stat, bugetelor locale, bugetului de asigurari de sanatate si fondurilor speciale neachitate, care, pentru anul 2002, se ridica la suma de 3.570,3 miliarde lei.

Ca atare, toate companiile miniere se inregistreaza cu pierderi pe total activitate, in timp ce pentru activitatea de exploatare, CNLO, CNH si SNC sunt singurele companii care au inregistrat profit in mod constant.

Masurile adoptate in anul 2002 au condus ca la de 30.09.2002, comparativ cu aceeasi perioada a anului anterior, pierderile de exploatare la care se adauga subventiile si transferurile sa se reduca cu 20-25%, asa cum rezulta din tabelul 8.

Tabelul 8

Specificatie	U.M.	2000	2001	2002
Pierderi totale, din care :	milioane lei	9.754.244	11.230.613	12.320.244
Pierderi aferente activitatii de exploatare	milioane lei	1.392.590	5.782.314	6.065.524

1.10 Situatia obligatiilor neplatite de catre companiile/societatile miniere la 31.12.2002

Companiile miniere inregistreaza obligatii neonorate in valoare de 41.505.986 milioane lei, din care 18.294.373 milioane lei datorii efective, iar 23.211.613 milioane lei majorari si penalitati. Din total obligatii, 88,96% reprezinta datorii catre bugetul de stat, bugetele locale, bugetul de asigurari sociale de stat si fondurile speciale, iar 11,04% catre furnizori.

Din totalul obligatiilor catre furnizori, 4.583.675 milioane lei, reprezentand 69,88% sunt datorii pentru energia consumata si neplatita.

Problema datoriei catre furnizorul de energie electrica este o problema de strategie majora, pentru rezolvarea careia este necesara o decizie politica.

1.11 Situatia investitiilor

In administrarea investitiilor s-au inregistrat urmatoarele aspecte:

- alocatile de capital pentru investitii prevazute in bugetele de venituri si cheltuieli au asigurat in medie 35% din necesarul solicitat de companiile de minereuri si de CNH Petrosani ;
- investitiile din surse proprii au asigurat circa 10% din necesar, cu exceptia CNLO, unde acestea au acoperit peste 80% din necesarul fundamentat de companie;
- distribuirea resurselor pentru investitii nu a acoperit cele mai stringente nevoi.

Companiile miniere s-au incadrat in fondul de salarii programat prin bugetul de venituri si cheltuieli, acesta evoluand in perioada 2000 – 2002 conform specificatiilor din tabelul 9.

Tabelul 9

Specificatie	U.M.	2000	2001	2002
Cheltuieli cu personalul	milioane lei	5.411.677	7.996.075	10.947.733
Fond salarii	milioane lei	4.162.829	6.730.504	8.392.298
Salarii nete	milioane lei	2.497.784	4.666.304	5.794.929

1.12 Productivitatea muncii

Productivitatea muncii in industria miniera a cunoscut o crestere in perioada 1997 – 2002, dupa cum rezulta din tabelul 10.

Tabelul 10

Specificatie	U.M.	Anul					
		1997	1998	1999	2000	2001	2002
Productivitatea muncii	mii USD/om an	4,84	6,69	5,50	6,61	7,14	8,12

1.13 Personalul din companiile si societatile miniere

Situatia pe varste a personalului din companiile si societatile miniere la 31.12.2002 este prezentata in tabelul 11.

Tabelul 11

Specificatie	U.M.	Total	din care, cu varsta :			
			sub 25	26 - 35	36 - 45	peste 45
Lignit	nr. pers.	24.000	1.202	9.190	10.237	3.371
Huila	nr. pers.	18.405	732	7.351	7.528	2.794
Minereuri	nr. pers.	23.730	532	7.955	12.169	3.074
Sare	nr. pers.	2.697	79	927	919	772
Total	nr. pers.	68.832	2.545	25.423	30.853	10.013

Structura pe sexe si categorii de personal se prezinta in tabelul 12.

Tabelul 12

Specificatie	U.M.	Total personal	Total personal		din total personal		
			barbati	femei	TESA	muncitori	
						Total	din care, in subteran
Lignit	nr. pers.	24.000	20.850	3.150	3.316	20.682	6.559
Huila	nr. pers.	18.405	15.546	2.859	1.802	16.603	7.508
Minereuri	nr. pers.	23.730	20.065	3.665	2.327	21.403	10.394
Sare	nr. pers.	2.697	2.220	477	449	2.250	499
Total	nr. pers.	68.832	58.681	10.151	7.894	60.938	24.960

Din datele prezentate rezultă următoarele concluzii :

- vârsta medie de 38 ani, relativ scăzută, face ca numărul persoanelor care pot părăsi unitățile pe cai naturale în perspectiva următorilor trei ani să fie foarte redus ;
- concentrarea majorității persoanelor pe un interval de vârstă cuprins între 35-45 ani, urmare a încetării ritmului angajărilor sau chiar al sistării acestora ;

existența a 10.151 femei, număr relativ mare raportat la specificul activității, ceea ce face ca un procent important al acestora să fie plasat în locuri de muncă cu condiții deosebite.

Nivelul pregătirii angajaților companiilor/societăților miniere se prezintă în tabelul 13.

Tabelul 13

Compania/Societatea	Pregătire de baza		Pregătire medie		Pregătire superioară	
	Nr. angajați	%	Nr. angajați	%	Nr. angajați	%
S.C. Banat Anina	663	70,2	235	25,9	46	4,9
S.C. MOLDOMIN S.A.	1398	68,5	532	26,1	111	5,4
CNLO Tg. Jiu	10733	57,9	5900	31,8	1918	10,3
REMIN Baia Mare*	4827	50,1	3924	40,7	887	9,2
SNC Ploiești	2428	40,5	3145	52,4	425	7,1
MINVEST Deva**	3330	35,0	5769	58,9	595	6,1
CNH Petrosani	5376	31,7	10126	59,7	1523	9,0

*în cadrul REMIN este cuprinsă și societatea Bucovina Min S.A. ;

**în cadrul MINVEST sunt cuprinse și societățile Baita S.A. și Cuprumin S.A.

Se constată o rată mare a personalului care are numai studiile de bază, aceasta fiind maximă la S.C. Banat Anina S.A. și minimă la CNH Petrosani.

Această situație arată că o primă și urgentă măsură în sarcina operatorilor minieri este aceea de organizare a cursurilor de pregătire pentru întreg personalul, având ca obiective : (i) informarea acestuia despre situație și șansele minelor în care lucrează de a exista ; (ii) posibilitățile existente de a-și găsi noi locuri de muncă ; (iii) meseriile care se caută pe piața muncii.

2. Principalele obiective ale strategiei sectorului minier

Ca răspuns la situația creată în economie, Guvernul, prin strategia elaborată, își propune să atingă următoarele obiective majore :

2.1 Abordarea activității în industria miniera pe baze comerciale, care vizează :

- valorificarea produselor miniere **în condițiile pietei libere**, la concurență cu orice alți furnizori interni sau externi ;

- **reconsiderarea perimetrelor de exploatare**, in vederea concentrării extractiei pe zonele cele mai productive;
- **realizarea productiei miniere la costuri competitive;**
- **optimizarea numarului de personal si a salarizarii** acestuia, astfel incat exploatarile sa functioneze eficient ;
- modernizarea, reabilitarea si re tehnologizarea minelor viabile si cu conditii de viabilizare, astfel incat sa faciliteze **transferul licentelor de exploatare** catre operatori privati.

2.2 Reducerea implicarii directe a Guvernului prin atragerea treptata de investitii din sectorul privat, avand in vedere :

- **restructurarea capacitatilor de productie si imbunatatirea performantelor tehnologice**, oprirea activitatii si inchiderea minelor neviabile ;
- **diminuarea treptata a subventiilor** pana la **eliminarea acestora in anul 2007** in sectorul minereuri si lignit ;
- acordarea de subventii **sectorului de huila, in conditiile stabilite prin Directiva 1407/23.07.2002/C.E.** ;
- **eliminarea subventiilor pentru protectia sociala** a personalului angajat in industria miniera pana in anul 2007 ;
- **privatizarea minelor viabile** sau cu conditii de viabilizare pentru asigurarea surselor de finantare necesare dezvoltarii si modernizarii acestora ;
- **dezvoltarea parteneriatului stat-privat ;**
- promovarea unui **management orientat catre piata si eficienta economica.**

2.3 Desfasurarea activitatilor miniere in conditii de protectie a mediului, care urmareste :

- **inventarierea distrugerilor de mediu** produse de activitatea miniera in perioada anterioara acordarii licentei de exploatare, in vederea asumarii de catre Guvern a responsabilitatilor ce decurg din aceasta, pana la momentul acordarii concesiunii ;
- evaluarea impactului potential produs asupra mediului de catre activitatea din sectorul minier, in vederea **stabilirii obligatiilor ce revin operatorilor minieri cu capital de stat si titularilor de licenta privati ;**
- elaborarea manualului de protectie a mediului in industria miniera, in vederea asigurarii cadrului care sa dea certitudinea **promovarii unui management de mediu la standarde europene;**
- elaborarea si **promovarea manualului de inchidere a minelor** pentru sectorul privat, in vederea asigurarii cadrului care sa garanteze responsabilitatea titularilor de licenta privati fata de mediu si sociale ce le revin in procesul de inchidere a minelor.
- **perfectiunea si completarea cadrului institutional si de reglementari**, care sa asigure monitorizarea indeplinirii responsabilitatilor ce revin titularilor de licenta in domeniul mediului si fata de societate.

2.4 Atenuarea problemelor sociale determinate de inchiderea minelor neeconomice si revitalizarea economiei din regiunile miniere afectate, avand in vedere :

- promovarea dialogului individual si colectiv pentru informarea angajatilor cu privire la situatia si perspectiva unitatii in care lucreaza ;

- consultarea personalului afectat asupra celor mai potrivite forme de protecție socială ce urmează a fi adoptate ;
- promovarea unor forme de instruire pentru personalul angajat în vederea măririi șanselor acestuia pe piața muncii ;
- derularea de programe pentru lucrări comunitare, având ca scop ocuparea temporară a persoanelor disponibilizate ;
- protecția socială a persoanelor disponibilizate cu șanse minime în găsirea unui loc de muncă;
- reutilizarea spațiilor și activelor devenite disponibile prin închiderea minelor.

2.5 Priorități ale strategiei

Situația socială creată în regiunile miniere, pe de o parte de disponibilizările masive din perioada 1997-1999, iar pe de altă parte de lipsa unor sectoare complementare alternative activității miniere, necesită aplicarea unui management corespunzător acesteia.

Situația economico-financiară a companiilor/societăților miniere proprietate de stat a continuat să se degradeze, să înregistreze pierderi peste nivelul subvențiilor, arierate la furnizorul de energie electrică, obligații neachitate la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat de stat, bugetele locale și bugetele fondurilor speciale.

Managementul economic și financiar deficitar a condus la : **(i) condiții de siguranță și sănătate necorespunzătoare ; (ii) controlul deficitar al producției la nivelul abatajelor ; (iii) practici de exploatare ineficiente, care conduc la productivitate scăzută ; (iv) exces de personal și în special folosirea ineficientă a personalului, ca personal neproductiv și la suprafața minei ; (v) slabă motivare a personalului ; (vi) rezistență în fața schimbării ; (vii) lipsa viziunii de perspectivă a conducerii.**

Acțiunile prezentate detaliat în strategie sunt orientate pe termen scurt, mediu și lung și, în funcție de priorități, au fost selectate în baza următorilor factori :

- necesitatea de restructurare a capacităților de producție și economico-financiare ale companiei ;
- eliminarea pierderilor financiare și reducerea gradului subvențiilor, până la eliminarea acestora ;
- potențial pentru crearea rapidă de locuri de muncă;
- posibilitatea atragerii de fonduri pentru aceste acțiuni ;
- capacitatea locală existentă pentru implementare eficientă ;
- viteza cu care se vor implementa acțiunile.

2.6 Condiționalități în procesul de implementare a strategiei

Există o intercondiționalitate fundamentală între strategia națională pentru dezvoltarea sectorului minier, strategia energetică și strategia de dezvoltare regională a zonelor miniere afectate de restructurare, deoarece :

- energia electrică produsă în termocentralele care folosesc carbune **va reprezenta în perspectiva anilor 2003-2020 circa 33-35 %** din totalul energiei electrice produse în România, acesta fapt fiind determinat în principal de necesitatea menținerii unei surse de purtători primari de energie la îndemână Guvernului, de politica de modernizare a centralelor consumatoare de carbune promovată de Ministerul Economiei și Comerțului ;
- resursele financiare din ce în ce mai limitate ale bugetului de stat pentru susținerea unor activități miniere nerentabile ;

- un numar de 155 localitati din regiunile miniere depind in proportie mai mare de 50% de veniturile asigurate din activitatea miniera desfasurata pe aria geografica a acestora;
- afecteaza direct situatia sociala si materiala a 68.000 persoane angajate in activitatea miniera, precum si indirect a peste 150.000 persoane din ramuri de activitate conexe si colaterale ;
- influenteaza negativ situatia sociala a peste 50.000 de tineri din zonele miniere afectate, urmare a influentei nefavorabile produse asupra economiilor regiunilor respective.

Implementarea in corelare a programelor preconizate pentru realizarea reformei in sectorul minier, punerea industriei miniere pe baze comerciale, privatizarea unitatilor viabile si cu conditii de viabilizare, reconstructia economica si sociala a regiunilor miniere afectate si protectia sociala a personalului afectat sunt conditionate de asigurarea cadrului de reglementare adecvat, a surselor de finantare si a institutiilor responsabile cu implementarea strategiei.

Elaborarea si promovarea pana la finalul anului 2004 a unei reglementari care sa asigure cadrul pentru adaptarea sectorului minier la functionarea in conditiile economiei de piata si a drepturilor si obligatiilor comunitatilor miniere constituie una dintre conditiile prioritare ale procesului de implementare.

3. Politici, instrumente si resurse necesare pentru realizarea principalelor obiective ale strategiei sectorului minier

Pentru ca Guvernul sa isi aduca la indeplinire aceasta misiune, este necesara adoptarea unor politici care sa ii permita sa intervina prin masuri legislative si de reglementare si prin alocare de fonduri orientate, cu precadere, catre finantarea actiunilor pentru implementarea acestora.

3.1. Politici privind reconsiderarea structurilor institutionale si a capacitatilor existente in sectorul minier

Performantele economice ale industriei miniere din Romania arata ca activitatea operatorilor din minerit in domeniul carbunelui brun, huilei si minereurilor neferoase este neeconomica, fapt pentru care trebuie reconsiderate capacitatile existente in sensul opririi activitatii si inchiderii minelor neviabile si concentrarii efortului financiar pentru modernizarea minelor cu perspectiva de a deveni viabile si cu functionare fara pierderi

Masura 1 : Reducerea graduala a rolului statului prin eliminarea implicarii in activitatile neminiere si de explorare si exploatare

Reducerea rolului statului in industria miniera presupune inlocuirea treptata a atributiilor acestuia de administrare si finantare cu cele de reglementare, control si beneficiar de taxe si redevente, prin :

- eliminarea, pana in anul 2006, a finantarii din bugetul de stat a lucrarilor de explorare geologica, urmand ca riscul explorarii sa fie asumat de catre titularii licentelor de explorare ;
- finantarea de catre stat numai a « Programului National de Cercetare Geologica » (prospectiuni) pentru asigurarea informatiilor geologice structurale ;

- sistarea alocării fondurilor de investiții și a lucrărilor de pregătire la cele mai neprofitabile mine;
- promovarea documentației pentru aprobarea închiderii însoțită de « programul de protecție socială a personalului » ;
- oferirea pentru privatizare a carierelor de cupru și a celor mai bune mine subterane ;
- oferirea spre privatizare a tuturor minelor ce urmează a fi închise, dacă au șanse de reabilitare

Măsura 2 : Revizuirea cadrului de legi și reglementări în vederea perfecționării acestuia

Promovarea *Strategiei Industriei Miniere*, precum și implementarea acesteia impune adoptarea unui set de reglementări de natură legislativă și organizatorică, având ca obiective principale :

- adaptarea activității din industria minieră la economia de piață, a drepturilor și obligațiilor comunităților miniere, care nu abordează în mod unitar următoarele aspecte :
- aprobarea metodologiilor pentru restructurarea financiară, restructurarea personalului și privatizarea operatorilor miniere organizați ca societăți comerciale ;
- aprobarea programelor de restructurare pentru fiecare companie/societate, elaborate în baza reglementărilor privind adaptarea industriei miniere la economia de piață, a drepturilor și obligațiilor comunităților miniere ;
- numirea membrilor comisiei interministeriale abilitate în baza Hotărârii de Guvern pentru aprobarea strategiei ;
- crearea cadrului instituțional care să asigure implementarea strategiei ;
- gestionarea deșeurilor miniere conform angajamentelor asumate prin Documentul de poziție al României privind aderarea la Uniunea Europeană, Capitolul 22 – Protecția Mediului ;
- ratificarea unui nou Acord de împrumut pentru finanțarea programului de restructurare.

Măsura 3: Întărirea capacității administrative a instituțiilor publice implicate în monitorizarea strategiei, politicilor și acțiunilor de restructurare a sectorului

Instituțiile publice implicate în prezent în administrarea și monitorizarea activităților miniere nu dispun încă de suficientă experiență corespunzătoare rezolvării problemelor pe care le generează industria minieră în prezent și în viitorul apropiat și au experiență limitată în relația cu sectorul privat care, **în concepția strategiei, trebuie să devină factorul cel mai important în reabilitarea și modernizarea industriei miniere.**

În acest sens, sunt necesare :

- reconsiderarea personalului existent;
- asigurarea personalului calificat, cunoscător al problemelor din sector;
- instruirea personalului angajat în aceste instituții, corespunzător procedurilor și exigențelor impuse de aderarea României la Uniunea Europeană ;
- instituționalizarea unui sistem de informare și comunicare cu celelalte instituții publice implicate în procesul de reformă al industriei miniere ;
- finanțarea și optimizarea achiziției de echipamente, a dotărilor corespunzătoare și a logisticii necesare punerii în funcțiune a acestora.

3.2 Politici privind eliminarea pierderilor financiare in sectorul minier

Performantele industriei miniere din Romania arata urmatoarele :

- activitatea operatorilor minieri cu capital de stat din sectorul huilei, al carbunelui brun si al mineralelor este neeconomica, statul fiind obligat sa aloce importante resurse financiare pentru subventionarea operatiunilor de exploatare a lucrarilor de investitii, precum si pentru transferuri sociale;
- operatorii minieri cu capital de stat inregistreaza un volum mare de pierderi din activitatea de exploatare, care pot ajunge pana la de doua ori suma alocata pentru subventii.

Aceasta impune luarea de masuri care sa conduca la reducerea treptata a pierderilor, inclusiv a subventiilor, pana la eliminare.

Masura 1 : ***Restructurarea capacitatilor de productie si imbunatatirea performantelor tehnologice***

Guvernul va trece la restructurarea capacitatilor de productie, ritmul si masurile adoptate fiind stabilite prin luarea in considerare a urmatorilor factori :

- eliminarea subventiilor pentru sectoarele de minereuri si carbune brun incepand cu anul 2007 ;
- directiva 1407/2002 /C.E. permite tarilor membre ca exploatarea huilei energetice sa fie subventionata pana in anul 2010 ;
- reconsiderarea normei de subventionare pentru huila de la tona bruta la kcalorie;
- diminuarea treptata a pierderilor de exploatare si apoi a subventiei, prin reabilitarea tehnica si tehnologica a minelor din structura CNH ;
- reconsiderarea normei de subventionare la minele aurifere, prin trecerea de la metal in concentrat la metal valorificat ;
- reconsiderarea perimetrelor de exploatare, in vederea concentrarii activitatii in zonele cele mai productive si dirijarea, incepand cu anul 2003, a alocatiilor bugetare de capital (fonduri pentru investitii) numai catre zonele cu sanse de reabilitare si/sau de privatizare ;
- corelarea pretului huilei energetice negociat la paritatea celui de import, respectiv 65 dolari SUA/tona, corectat cu raportul de calitate (puterea calorifica a carbunelui importat, de 6000 kcal/kg, raportat la puterea calorifica a huilei din Valea Jiului, de 3800 kcal/kg) ;
- dispersia efortului social determinat de restructurarea capacitatilor pe o perioada de timp data, astfel incat efectele produse sa fie cat mai suportabile pentru personalul afectat.

Pentru imbunatatirea performantelor tehnologice, se va actiona prin :

- redistribuirea subventiilor de la minele care se inchid spre minele ramase in functiune, asigurand pentru acestea posibilitatea de a-si achita toti furnizorii, inclusiv pentru energia electrica consumata ;
- mentinerea la un nivel constant, in perioada 2004 – 2006, a volumului alocatiilor de la buget pentru activitatea de productie, alocatii de capital si transferuri sociale corespunzator nivelului realizat in anul 2003, reactualizat;
- responsabilizarea actionarului in elaborarea si aprobarea programelor de reforma, in scopul folosirii cu eficienta a resurselor financiare alocate prin buget, asigurand in acest fel pregatirea privatizarii operatorilor minieri ;

- alocarea de resurse financiare conform schemei prezentate anterior se va face numai pe baza de programe de reforma elaborate pentru fiecare unitate beneficiara;
- implementarea masurilor din programele de reforma si din planurile de actiuni pentru privatizare, asa cum vor fi aprobate prin acestea ;
- acordarea de stimulente pentru incurajarea crearii de societati cu capital mixt si de parteneriate public-private pentru operarea carierelor de minereuri neferoase, ca mijloc de reducere ulterioara a costurilor de productie si de sustinere cu investitii a dezvoltarii acestora, in baza unor programe de dezvoltare aprobate prin lege ;
- elaborarea unui program de reforma pentru sectorul exploatarei uraniului, corelat cu obiectivele « Programului Energetic Nuclear » si cu constrangerile de pe piata externa privind pretul si cheltuielile aditionale pentru achizitionarea combustibilului nuclear, in functie de care se vor stabili capacitatile care raman in functiune si costurile necesare modernizarii si reabilitarii instalatiilor existente, precum si sursele de finantare ale acestora ;
- organizarea de societati comerciale avand drept unic actionar compania/societatea miniera pentru executia de lucrari de investitii in subteran, de pregatire, intretinere, montaj echipamente, manipulare a carbunelui in incinte si incarcare in vagoane, transport cale ferata uzinala, gospodarire si administrare grupuri sociale, activitatea de preparare, executarea de lucrari de intretinere echipamente si utilaje in cariere, evacuare de ape in cariera ;
- asocierea in participatiune a societatilor comerciale avand drept unic actionar companiile/societatile miniere, organizate pentru executia de lucrari de prestatii, cu societati private specializate, pentru atragerea urgenta in sector a unui surplus de resurse financiare furnizate de capitalul privat.

Masura 2: Inchiderea minelor neviabile

Procesul de inchidere a minelor derulat pana in prezent a avut ca obiectiv executarea de lucrari la minele oprite inca din anii 1997-1998, urmare a disponibilizarilor masive din anii respectivi.

Specifica procesului de inchidere ce se va derula in perioada de operare a prezentei strategii, este inceperea executiei cu prioritate a lucrarilor de inchidere, precum si a celor de refacere a mediului, imediat dupa oprirea activitatii minelor cuprinse in acest program.

Experienta de pana acum a demonstrat ca lucrarile de conservare a minelor, in perioada de la aprobarea hotararii de Guvern pentru inchidere si conservare si punerea acestora la dispozitia contractorilor care executa lucrarile de inchidere, au necesitat cheltuieli de circa 600 miliarde lei, in timp ce pentru inchiderea propriu-zisa a minelor s-au cheltuit 800 miliarde lei.

Se vor adopta reglementari care sa asigure structurile responsabile cu executarea, inca din faza de conservare, a unor lucrari de inchidere la minele subterane, reducand astfel costurile insumate pentru conservarea si inchiderea acestora.

Planificarea si executarea lucrarilor de inchidere a minelor se va face cu respectarea urmatoarelor reguli :

- antrenarea comunitatii in procesul de inchidere, prin actiuni de informare si consultare colectiva si individuala cu privire la toate aspectele legate de proiect ;
- angajarea fortei de munca locale, de regula, din randul persoanelor disponibilizate sau care urmeaza sa fie disponibilizate ;
- punerea la dispozitia comunitatilor a terenurilor refacute, a spatiilor si utilitatilor cerute de acestea, in vederea dezvoltarii de afaceri dupa decontaminarea acestora si evacuarea deseurilor din jurul acestora ;
- stimularea altor activitati economice din zona de executie a lucrarilor ;

- utilizarea experienței rezultate din “*Proiectul pilot pentru închiderea minelor și atenuarea impactului social*” finanțat de Banca Mondială.

Măsura 3 : ***Restructurarea financiară a companiilor/societăților miniere***

Situația financiară a companiilor miniere impune adoptarea unor măsuri de restructurare, constând în:

- separarea din companiile/societățile miniere a minelor neprofitabile și organizarea acestora ca societăți comerciale purtătoare a datoriilor istorice;
- lichidarea juridică a operatorilor miniери organizați în societăți comerciale pentru ale căror mine a fost aprobată decizia de închidere;
- compensarea anuală, în exercitiile financiare 2003-2006, a pierderilor înregistrate de minele rămase în funcțiune, la care veniturile nu acopera cheltuielile, situație recunoscută încă din etapa de pregătire a bugetelor anuale ale companiilor/societăților miniere;
- controlul creșterilor salariale și a condițiilor de acordare a altor drepturi de personal, în cazul minelor la care veniturile nu acopera cheltuielile, în vederea asigurării necesarului de resurse pentru materiale;
- promovarea reglementărilor pentru asigurarea valorificării în condiții de piață a stocurilor de produse greu vandabile.

Măsura 4 : ***Utilizarea activelor (clădiri, lucrări miniere, utilități, suprafețe de teren) devenite disponibile în scopul sustinerii reconstrucției economice a regiunilor afectate***

Activele aparținând minelor pentru care fost aprobată prin hotărâre de Guvern decizia de închidere vor fi folosite, cu prioritate, în scopul creării de noi afaceri, care să sprijine reconstrucția economică a regiunii și care să ofere noi locuri de muncă destinate persoanelor disponibilizate.

Experiența de până în prezent dovedește că o serie de active provenind de la minele care s-au închis, așa cum sunt Lonea Pilier, Magureni Tufeni, Rodna, Cuzap, Burloaia, Bodos, Racos, Petrila Sud, Campu lui Neag, au fost bine valorificate, fiind vândute întreprinzătorilor care au inițiat sau dezvoltat diverse afaceri.

Prin « *Proiectul pilot pentru închiderea minelor și atenuarea impactului social* », sunt asigurate resursele financiare pentru amenajarea a 12 clădiri din incintele minelor închise, care urmează a fi transformate în spații de lucru ce vor fi puse la dispoziția întreprinzătorilor care doresc să-și înființeze afaceri noi sau să le extindă pe cele existente, pentru o perioadă de 24 luni.

Punerea în practică a programelor de reformă pentru companiile/societățile miniere vor genera spații disponibile în incintele minelor închise, pentru care se va proceda la :

- inventarierea activelor care ar putea avea și alta utilizare decât pentru activități miniere;
- consultarea personalului unității privind interesul acestuia pentru valorificarea activelor respective;
- consultarea comunității locale privind interesul pentru folosirea activelor devenite disponibile ;
- selectarea spațiilor, în vederea înființării și organizării a 17 miniparcuri industriale în incintele minelor devenite disponibile, în urma închiderii, în zonele Motru, Berbesti, Dragotesti, Vulcan, Lupeni, Livezeni, Anina, Borsa, Suior, Brad, Ghelesi, Filipești de Padure, Balan, Zlatna, Baia de Arieș și Moldova Nouă, pentru care finanțarea va fi asigurată în parteneriat public – privat ;

- punerea celorlalte spatii la dispozitia autoritatilor locale pentru infiintarea de intreprinderi comunitare.

3.3 Politici privind reconstructia si securitatea mediului

Desi exista un cadru de reglementari care se adreseaza institutiilor de resort, operatorilor minieri cu capital de stat, titulari de licenta, totusi acestora le lipseste capacitatea de monitorizare si executare a lucrarilor de refacere a mediului, in mod corespunzator.

Masura 1 : Continuarea exploatarei resurselor minerale solide in conditii de protectie a mediului la standarde internationale

A fost elaborat « *Manualul de management de mediu in sectorul minier* », care ofera un ghid pentru abordarea problemelor de mediu in industria miniera, pe baza experientei internationale.

In spiritul « *Manualului de management de mediu in sectorul minier* », exploatarea resurselor miniere in conditiile de protectie a mediului impune :

- recunoasterea managementului de mediu ca o prioritate, elaborarea si implementarea « *sistemului de management de mediu* » ;
- asumarea responsabilitatilor in probleme de mediu, pana la cel mai inalt nivel ;
- adoptarea celor mai bune metode pentru minimizarea degradarii mediului ;
- aplicarea analizelor de risc si a managementului de risc in proiectarea si realizarea exploatarei ;
- asigurarea fondurilor pentru imbunatatirea performantelor lucrarilor in curs de desfasurare in sectorul minier ;
- eliminarea procedurilor si a reglementarilor care actioneaza ca obstacole in calea comertului si liberei initiative, avand ca motivatie masurile de protectie a mediului.

Masura 2 : Refacerea mediului afectat de exploatarile miniere

Aceasta masura va avea in vedere :

- inventarierea degradarilor de mediu produse de catre companiile/societatile miniere cu capital de stat, inainte de acordarea licentelor de exploatare, rezultat direct al activitatii miniere, cat si a celor cu influenta asupra zonelor invecinate, a comunitatilor, a infrastructurii si a peisajului ;
- asigurarea resurselor financiare si stabilirea prioritatilor in esalonarea acestora ;
- definirea cadrului structural de monitorizare a actiunilor privind inlaturarea degradarilor de mediu.

La minele care se inchid, refacerea mediului va fi cuprinsa in documentatia de inchidere.

Ministerul Mediului si Gospodaririi Apelor, prin agentiile de protectie a mediului din judetele respective, este raspunzator pentru monitorizarea si aplicarea masurilor de protectie a mediului.

3.4 Politici privind protectia sociala a personalului afectat de restructurare

Data fiind anvergura procesului de reforma fundamentat prin strategie, care va afecta atat personalul operatorilor minieri ale caror mine se inchid, cat si personalul operatorilor care isi continua activitatea, este necesar sa se stabileasca prin strategie o serie de politici de protectie sociala, care urmeaza ca, de la caz la caz, sa fie aplicata pentru fiecare mina care se gaseste intr-una din situatiile prezentate anterior, cu specificarea faptului ca :

- pentru minele care se reabiliteaza si se restructureaza, aceste masuri vor face obiectul planului de reforma ;
- pentru minele care se inchid, masurile vor face obiectul programului de protectie sociala.

Consiliile locale ale asezarilor din zonele miniere cu sprijinul ANDIPRZM vor proceda imediat dupa aprobarea strategiei la elaborarea unui studiu, avand ca tema evaluarea situatiei socio-economice din fiecare regiune miniera importanta.

Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei, ANOFM si operatorii minieri vor fi responsabili pentru implementarea masurilor de protectie sociala.

Masura 1 : Promovarea dialogului individual si colectiv pentru informarea angajatilor cu privire la situatia si perspectiva unitatii

In realizarea dialogului individual si colectiv pentru informarea angajatilor, la data publicarii prezentei, operatorii minieri vor proceda la :

- numirea unei persoane care sa raspunda de planificarea, programarea, organizarea consultarilor individuale si colective cu personalul ce urmeaza a parasii locul de munca ;
- consultarea salariatilor cu privire la “planul de reforma” propus, incluzand si formele de privatizare considerate ca cele mai adecvate intereselor lor;
- consultarea salariatilor privind criteriile de restructurare a personalului, aplicabile in programul de reforma, astfel incat sa nu mai primeze plecarea din proprie vointa a salariatilor, ci restructurarea dupa interesul companiei/societatii ;
- notificarea prin intermediul mass-media si afisarea in locurile publice, in cadrul comunitatilor, a anuntului privind inchiderea minelor, care va cuprinde :
 - anuntul public de inchidere a minei;
 - planul suprafetei minei, incluzand si cladirile;
 - notificarea privind programul de restructurare a personalului.;
- informarea intregului personal angajat cu privire la situatia economica si financiara a minei, privind :
 - obligatiile pe care le are de platit ;
 - creditele de incasat si creditele angajate;
 - veniturile programate si realizate ;
 - cheltuielile programate si realizate ;
 - cheltuielile cu personalul ;
 - cheltuielile salariale defalcate pe structura contractului colectiv de munca ;
 - raportul intre cheltuielile si veniturile din productie ;
 - piata produselor realizate ;
- informarea personalului cu privire la programul de reforma, cu precizari privind perspectiva unitatii si a modificarilor de personal :
 - intalniri colective la nivel de grupe, formatii, sectoare, mine, activitati generale, activitati de preparare etc.
 - panouri informative ;
 - editarea si distribuirea de pliante de informare publica ;
- consultarea si informarea personalului unitatilor miniere ce urmeaza a se restructura sau a se inchide, privind :
 - prevederile legale referitoare la protectia sociala a somerilor si la reintegrarea lor profesionala ;
 - plasarea pe locurile de munca vacante existente pe plan local si instruirea in modalitati de cautare a unui loc de munca;

- sondarea opiniei salariatilor si informarea acestora cu privire la masurile active de combatere a somajului ;
 - optiuni privind oportunitatea privatizarii unitatii si a metodelor pe care le considera cele mai adecvate intereselor salariatilor ;
 - sanse de dezvoltare a regiunii, respectiv a localitatilor in care traiesc ;
 - oportunitati de lucru pentru dezvoltarea comunitara ;
 - alternative de folosire a spatiilor devenite disponibile din incintele minere ;
 - distrugerile de mediu care afecteaza dezvoltarea altor activitati economice si modul de prevenire a acestora ;
- cerintele pietei libere a fortei de munca si evolutiile viitoare ale acesteia in scopul de a obisnui personalul respectiv cu noile situatii privind raporturile de munca.

Masura 2 : Formarea profesionala a personalului angajat in industria miniera pentru marirea sansei acestuia pe piata muncii

Operatorul minier cu capital de stat are obligatia sa solicite la AJOFM ca, in baza consultarilor individuale si colective, sa organizeze diverse forme de pregatire profesionala, atat pentru personalul ce urmeaza a fi disponibilizat, cat si pentru cel angajat, cum ar fi :

- organizarea in colaborare cu AJOFM de cursuri de formare profesionala pentru personalul disponibilizat, in cadrul unui program mai larg, care poate sa ajunga pana la 2 ani, urmarind :
 - forme de pregatire profesionala in meserii cu sanse pe piata muncii ;
 - pregatire pentru profesii liberale ;
 - pregatire pentru cautarea unui loc de munca ;
 - pregatire antreprenoriala ;
 - acordarea de asistenta in pregatirea planurilor de afaceri ;
 - formarea profesionala a persoanelor disponibilizate, in varsta de pana la 30 de ani in meserii cu spectru extins, atat pe piata muncii din tara, cat si din afara tarii.

Masura 3: Asigurarea protectiei sociale a persoanelor disponibilizate din activitatea miniera

Pentru personalul ce urmeaza a parasii locul de munca din activitatea miniera, se vor adopta masuri de protectie sociala, avand ca scop asigurarea resurselor de existenta pe o perioada de timp data, care sa ii permita sa-si caute alta munca sau un nou loc de munca si sa se adapteze noilor conditii de existenta.

Adoptarea unui set de astfel de masuri este determinat de urmatoarele : **(i) nici un bazin minier nu poate fi oprit in actualele conditii, intr-o perioada de timp mai scurta de 2-3 ani ; (ii) in perioada dintre decizia de restructurare a activitatii din bazin minier si oprirea totala se poate retine in activitate un numar mai redus de personal decat personalul angajat ; (iii) durata de exploatare a unor mine este mai mica decat perioada de timp necesara unei parti din personalul angajat pentru a atinge varsta de pensionare.**

Se vor adopta urmatoarele masuri :

- acordarea de « venit lunar de completare » pentru o perioada de 2 ani de la incetarea prestarii efective a muncii intr-o companie/societate miniera cu capital de stat supusa restructurarii de capacitate si/sau financiara, timp in care persoana disponibilizata va fi sprijinita sa-si reia munca intr-o alta companie, respectiv intr-o activitate proprie sau sa se pensioneze, daca sunt indeplinite conditiile ;

- redistribuirea personalului între subunitățile aceleiași companii, în condițiile obținerii acordului persoanei pentru schimbarea locului de muncă, parcurgând următoarele etape :
 - redirecționarea traseelor de transport a personalului și/sau asigurarea condițiilor de cazare în apropierea noului loc de muncă ;
 - identificarea locurilor de muncă ce pot fi ocupate de femei ;
 - preluarea de către personalul propriu a executării unor lucrări de prestații, care sunt efectuate în prezent de către societăți comerciale din afara unităților ;
 - identificarea locurilor de muncă posibil de ocupat prin redistribuire ;
 - recalificarea și instruirea persoanelor care urmează să ocupe noile posturi ;
- sprijinirea persoanelor disponibilizate domiciliat în mediul rural pentru asigurarea accesului la :
 - inventar agricol ;
 - teren agricol ;
 - animale;
 - gospodărie sau reconstrucția gospodăriei în localitatea de domiciliu sau alte localități;
 - instruire specifică noilor ocupații ;
- prime pentru schimbarea locului de muncă ;
- plăți compensatorii acordate în măsura în care pentru persoana respectivă nu s-a putut aplica o altă măsură de însoțire socială.

Punerea în aplicare a acestor măsuri necesită aprobarea reglementărilor specifice pentru adaptarea industriei miniere la condițiile de piață.

Măsura 4 : *Sustinerea unui program de lucrări comunitare, având ca scop ocuparea temporară a persoanelor disponibilizate în vederea menținerii acestora într-o formă de activitate care să le faciliteze accesul pe piața forței de muncă*

Realizarea programelor de reformă necesită participarea activă și interesată a personalului afectat, precum și a celorlalți factori afectați de proces.

Strategia își propune să asigure :

- menținerea într-o formă de activitate a personalului disponibilizat ;
- asigurarea dotărilor edilitare ale localităților miniere, așa cum sunt prevăzute în legea nr. 351/2001 privind aprobarea planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a IV-a – Rețea de localități.

Pentru aceasta, se va proceda la:

- identificarea de către ANDIPRZM și ANOFM, împreună cu autoritățile locale, a lucrărilor comunitare care pot asigura locuri de muncă pentru personalul disponibilizat ;
- amendarea proiectului de închidere a minelor și atenuare a impactului social cu o componentă privind finanțarea de lucrări comunitare.

Măsura 5 : *Stimularea angajatorilor pentru angajarea persoanelor disponibilizate din activitatea minieră, în scopul recalificării, reinstruirii și păstrării acestora în activitate, în vederea menținerii abilităților de a-și găsi singuri un loc de muncă*

Se va proceda la :

- identificarea de catre ANDIPRZM si ANOFM a potentialilor angajatori dispusi sa accepte preluarea de persoane disponibilizate din activitatea miniera ;
- consultarea potentialilor angajatori privind conditiile si nivelul primelor care ar trebui acordate acestora pentru angajarea unui numar cat mai mare de persoane disponibilizate ;
- consultarea persoanelor ce urmeaza a fi disponibilizate cu privire la conditiile in care sunt dispuse sa se angajeze intr-un loc de munca ; ;
- organizarea de intalniri intre minerii ce urmeaza a fi disponibilizati si potentialii angajatori ;
- sprijinirea angajatorilor pentru asigurarea instruirii personalului respectiv ;
- modificarea corespunzatoare a reglementarilor specifice in acest domeniu.

Masura 6: *Protectia sociala a persoanelor disponibilizate, cu sanse minime in gasirea unui loc de munca, ca urmare a varstei, a lipsei de pregatire si a starii fizice*

Numarul mare de persoane angajate cu varsta de peste 40 de ani si lipsa de pregatire a acestora determina ca o parte insemnata a acestora sa nu se mai poata angaja, ne reprezentand interes pentru angajatori.

Asa cum rezulta din analiza personalului, o mare parte dintre acestia au contractat in anii de munca in activitatea miniera boli specifice, care ii fac inadptabili cerintelor formulate de angajatori, in conditiile pietei fortei de munca.

De aceea, este necesara asigurarea protectiei sociale a persoanelor din aceasta categorie, pentru care se va proceda la :

- identificarea persoanelor din aceasta categorie inca inainte de inchiderea minei si/sau in perioada de acordare a « venitului de completare », dupa aplicarea masurilor prevazute anterior ;
- acordarea unui ajutor reprezentand o parte din salariu pe un interval de timp de 2 ani, daca in perioada respectiva nu a putut sa fie angajat, cu conditia prestarii de activitate pentru comunitate ;
- crearea cadrului institutional, care sa asigure organizarea, conducerea si coordonarea acestor persoane, in vederea indeplinirii obligatiilor privind prestarea de activitati pentru comunitate.

Masura 7: *Protectia sociala a familiilor persoanelor disponibilizate, fara sanse de angajare, in vederea prevenirii excluderii acestora si in special a copiilor de la invatamant si educatie*

Se va proceda cu sprijinul SDSCM la:

- identificarea periodica a familiilor/persoanelor disponibilizate aflate in aceasta situatie ;
- organizarea de colaborari cu institutii specializate in acest domeniu, pentru identificarea programelor de care pot beneficia aceste persoane;
- promovarea unei scheme de dezvoltare sociala, in cadrul careia se vor asigura proiecte in acest scop.

Masura 8 : *Crearea de alternative viabile pentru tanara generatie, care sa asigure conditii de dezvoltare a personalitatii celor ce raman in zona*

Se va proceda la :

- identificarea programelor pentru tineret prevazute prin reglementarile actuale, in scopul aducerii acestora la cunostinta persoanelor interesate ;
- adaptarea programelor de invatamant liceal, cu discipline focalizate pe informare si comunicare ;
- sprijinirea copiilor din familii cu posibilitati materiale reduse, pentru continuarea studiilor, dupa absolvirea celor 8 clase;
- asigurarea consultantei pentru accelerarea programelor destinate tineretului;
- cuprinderea in programele cu finantare internationala si a tineretului din zonele miniere, in scopul sprijinirii acestuia pentru integrarea intr-o ocupatie care sa-l motiveze.

Autoritatea Nationala pentru Tineret este responsabila pentru implementarea programelor de educatie si instruire a tinerilor care sa la asigure alte alternative ocupationale decat activitatea miniera.

3.5 Politici privind reconstructia economica a regiunilor miniere afectate de restructurare

Inchiderea minelor conduce, pe de o parte, la diminuarea veniturilor populatiei din regiunea respectiva, cu consecinte asupra economiei locale, iar pe de alta parte, la diminuarea veniturilor bugetelor locale.

Odata cu aprobarea prezentei strategii, Comisia Inerministeriala si Consiliile locale din zonele Valea Jiului, Moldova Noua, Anina- Oravita, Brad, Zlatna Baia de Aries, Baia Mare, Baia Borsa si Balan, cu sprijinul Consiliilor judetene vor elabora strategiile de dezvoltare socio-economica pentru regiunile miniere identificate ca fiind cele mai afectate de restructurare.

Pentru implementarea politicilor privind reconstructia economica a regiunilor miniere afectate, se prevad o serie de masuri si actiuni, dupa cum urmeaza :

Ministerul Administratiei si Internelor este responsabil pentru asigurarea legaturii cu autoritatile locale.

Masura 1: Transformarea localitatilor pe aria carora au fost amplasate active ale obiectivelor miniere ce urmeaza a fi inchise in zone favorabile dezvoltarii sectorului privat

Se vor adopta urmatoarele masuri :

- constituirea consortiului comunitar - entitate a societatii civile (include reprezentanti ai organizatiilor relevante de drept public sau privat din zona - ai primariilor, prefecturilor, directiilor de sanatate, din invatamant, cultura, ai A.J.O.F.M., Agentiei de Mediu, Sindicatelor, Patronatelor, ADR, ONG-uri cu preocupari de reconstructie economica si reabilitare ecologica a zonei, donatori etc.) si elaborarea planului de actiune local pentru prioritizarea masurilor prevazute in strategie;
- identificarea localitatilor pe aria carora sunt amplasate active ale obiectivelor miniere si care asigura conditiile dezvoltarii sectorului privat ;
- facilitarea reamenajarii unei parti din constructiile de suprafata in spatii de lucru, asigurandu-se utilitatile corespunzatoare (energie electrica, apa curenta, canalizare, alimentare cu gaze, acolo unde sunt conditii), in vederea oferirii catre investitori ;

- asigurarea administrării spațiilor existente și a unor servicii (contabilitate, telefonie, e-mail, posta) pentru afacerile din aceste spații;
- elaborarea programelor de dezvoltare a afacerilor și a celor pentru dezvoltare locală;
- asigurarea consultanței pentru întreprinzători în probleme de întocmire a planului de afaceri, prospectării pieței, administrării afacerilor, angajării personalului, a documentațiilor pentru credite și a proiectelor pentru accesarea diferitelor fonduri de dezvoltare, cum sunt MAAR, SAPARD etc.
- sprijinirea autorităților locale pentru întocmirea proiectelor pentru accesarea diferitelor fonduri destinate reabilitării și modernizării infrastructurii, cum sunt : proiectul finanțat de Banca Mondială pentru dezvoltare rurală, programul de coeziune socială etc ;
- amenajarea în incintele minelor oprite în aceste zone (acolo unde condițiile sunt propice) de parcuri industriale pentru atragerea investitorilor prin oferirea facilităților permise de lege în aceste condiții ;
- sprijinirea dezvoltării micilor afaceri prin extinderea accesului acestora la fondurile de microcredite destinate cu prioritate regiunilor respective, unde s-au constatat rezultate ;
- sprijinirea comunităților locale ca independente sau în parteneriat cu statul și/sau companiile miniere să înființeze și să organizeze societăți comerciale, care să valorifice mai bine resursele locale prin punerea la dispoziție a spațiilor devenite disponibile ;
- transferul fără plată spre consiliile locale (HG nr. 632/1999) a tuturor spațiilor, terenurilor, rețelelor de utilități care au aparținut minelor, dar au avut folosință comune cu acestea ;
- promovarea unei imagini pozitive a zonelor respective, prin :
 - oferirea de servicii de informații pentru orientarea și consilierea persoanelor privind orice fel de subiecte legate de activitatea din zonă și posibilitățile oferite ;
 - publicitate pentru toate inițiativele din cadrul programului de dezvoltare ;
 - identificarea și promovarea oportunităților pentru noi întreprinzători și pentru societățile comerciale existente ;
 - promovarea regiunii în țară.

Măsura 2: *Reutilizarea spațiilor, activelor și a suprafețelor de teren devenite disponibile prin închiderea minelor, în scopul dezvoltării de activități economice alternative în regiune*

Se vor adopta următoarele măsuri:

- inventarierea spațiilor, activelor și a suprafețelor de teren devenite disponibile prin închiderea minelor și comunicarea acestora către camerele de comerț, publicarea pe site-ul ANDIPRZM și pe site-ul MEC, precum și comunicarea prin mijloace de informare publică la nivel local și central;
- punerea la dispoziția tuturor persoanelor fizice și juridice interesate a acestor spații, în condițiile stabilite prin HG nr. 632/1999 ;
- înființarea și organizarea de parteneriate investitori privați-autorități locale, în scopul dezvoltării de activități economice, punându-se la dispoziție spațiile devenite disponibile în incintele minelor ;
- îndepărtarea deșeurilor din zona activelor și de pe suprafețele de teren ce urmează a fi puse la dispoziția persoanelor fizice și juridice interesate să

desfasoare activitati economice si refacerea cailor de acces catre acestea, in cadrul lucrarilor de inchidere a minelor si refacere a mediului ;

- punerea la dispozitie a utilitatilor de alimentare cu energie electrica, apa si canalizare, odata cu aceste active ;
- promovarea de proiecte pentru dezvoltarea de activitati economice comunitare, avand ca obiectiv oferirea de locuri de munca si/sau prestare de activitati celor mai dezavantajate grupuri, prin punerea la dispozitie de spatii si terenuri in incintele minelor devenite disponibile.

Masura 3 :

Asigurarea unui consens local si comunitar, care sa transforme procesul de inchidere a minei din localitate si refacere a mediului intr-o actiune de reutilizare a activelor si terenurilor, astfel incat sa atraga investitii prin implicare si sprijin comunitar

Se vor adopta urmatoarele masuri :

- promovarea unui proces de restructurare transparent in conditiile informarii comunitatilor si a atragerii acestora in proces ca factori afectati/interesati, capabili sa contribuie la reconstructia economica a zonei, pentru care :
 - operatorul minier va actiona din proprie initiativa, suportand costurile aferente si asumandu-si obligatia de a:
 - asista primariile din localitatile afectate de intreruperea activitatii miniere la infiintarea si organizarea « consiliilor comunitare » si asigurarea secretariatului acestora ;
 - initia si organiza procesul de consultare si informare a comunitatilor prin responsabilitatea « directorului de legatura cu comunitatea » (conform Ordinului Ministrului Industriei si Resurselor nr. 273/2001), anterior deciziei de inchidere a minei, prin :
 - ◇ consultarea colectiva a comunitatilor, constand in :
 - (i) initierea si organizarea de intalniri cu membri comunitatii pe teme de interes comun generate de incetarea activitatii, respectiv, inchidere a minei;
 - (ii) participarea activa la actiunile desfasurate in cadrul consortiilor comunitare;
 - (iii) realizarea de sondaje si publicarea rezultatelor acestora cu privire la piata muncii, aptitudinile si meseriile ce pot fi insusite de catre personalul disponibilizat, la posibilitatile de cerere de noi locuri de munca etc;
 - (iv) implicarea entitatilor interesate in pregatirea proceselor specifice de inchidere a minelor (programe sociale si de refacere a mediului);
 - ◇ consultarea individuala a membrilor comunitatilor prin :
 - (i) informarea publicului cu privire la procesul de restructurare prin brosure, pliante, panouri informative amplasate in institutii si locuri publice, intalniri cu indivizi, grupuri si mass-media ;

- (ii) organizarea de zile ale « usilor deschise » pentru a face publice progresele inregistrate in procesul de restructurare;
- pentru a fi reprezentativ, « consorțiul comunitar » trebuie sa includa in mod obligatoriu participarea reprezentantilor entitatilor, asa cum sunt primariile, prefectura, directiile de sanatate publica, politia, biserica, inspectoratele de invatamant, inspectoratele de cultura, agentiile judetene de ocupare si formare profesionala, autoritatile teritoriale de mediu, sindicatetele, patronatetele, bancile, agentiile de dezvoltare regionala, ANDIPRZM, MEC, ONG-uri cu preocupari de reconstructie economica si reabilitare ecologica a regiunii, donatori, precum si alte entitati considerate relevante de catre primari si consilieri locali ;
- sarcina prioritara a consorțiului comunitar consta in elaborarea « Planului de actiune local », care va ingloba propunerile si actiunile convenite de comunitate, ca avand rolul de a contribui la dezvoltarea social-economica a acesteia.

Masura 4 : Imbunatatirea conditiilor de trai prin refacerea fondului locativ si a utilitatilor

Se vor adopta urmatoarele actiuni :

- initiative indreptate in mod special spre disponibilizati si familiile acestora, precum si spre celelalte categorii sociale defavorizate ;
- un fond de dezvoltare (Schema de Dezvoltare Sociala a Comunitatilor Miniere) a comunitatii locale, pentru a-i oferi resurse cu ajutorul carora sa intreprinda actiunile specificate si definite local in domeniul gospodariei locative ;
- initiative specifice pentru imbunatatirea fondului de locuinte, utilizand oamenii care locuiesc in ele pentru a intreprinde reabilitarea si modernizarea acestora ;
- implicarea ministerelor si a altor institutii descentralizate in imbunatatirea conditiilor de asistare sociala publica.

Intregul pachet de sprijin va fi pus in practica pe toata perioada de aplicare a strategiei dar se va aplica in principal acelorora pentru care nu exista oportunitati de restabilire a gospodariilor si veniturilor in alte zone. Resursele si consultanta necesare vor fi accesibile in toate localitatile principale. Consultanta pentru realizarea actiunii va avea baza in comunitatile locale respective, actiunile intreprinse fiind cat mai apropiate posibil de comunitatea locala.

Masura 5 : Imbunatatirea mediului si a infrastructurii prin programe de lucrari publice

Se vor intreprinde urmatoarele actiuni :

- identificarea, dimensionarea si demararea programelor de ecologizare pentru toate elementele poluante ;
- identificarea necesitatilor de infrastructura privind drumurile, alimentarea cu apa, canalizare, energie electrica, gaze si telecomunicatii ;
- stabilirea nivelului de finantare pe care Guvernul il va asigura in perioada de implementare a strategiei si apelarea la potentiali donori pentru acoperirea diferentelor de finantare.

Masura 6 : Exploatarea resurselor locale din sectoarele agricol, forestier, piscicol si turistic

Se vor intreprinde urmatoarele actiuni :

- servicii de consultanta – instruire pentru fermieri focalizate pe tehnologii noi in domeniul cresterii animalelor si bioproduselor (produse naturale si ecologice) ;
- sprijinirea constituirii de asociatii pentru cresterea animalelor si piscicultura ;
- sprijin pentru intreprinzatori in prelucrarea lemnului si fructelor de padure ;
- crearea unui centru de cercetare-asistenta in domeniul agriculturii tipice zonelor montane.

Masura 7 : *Asigurarea mediului economic si a infrastructurii care sa faciliteze finantarea proceselor si actiunilor de dezvoltare de noi afaceri si reconstructie a infrastructurii*

Se vor intreprinde urmatoarele actiuni :

- investitii in incubatoare de afaceri (un spatiu modular prevazut cu servicii suport integrate) ;
- o campanie sustinuta pentru promovarea regiunii si atragerea de noi afaceri si investitii ;
- sprijin indreptat spre un sector de activitate economic nou, cu accent asupra turismului si dezvoltarea sectoarelor existente, cum sunt constructiile si agricultura.

Masura 8 : *Promovarea unei imagini pozitive a regiunii respective pentru atragerea de investitii si investitori*

Se vor intreprinde urmatoarele actiuni :

- servicii de sprijin cu o localizare precisa pentru oferirea de informatii, orientarea si consilierea persoanelor privind orice fel de subiecte, de la imbunatatirea locuintelor, la dezvoltarea calificarilor profesionale ;
- sprijin pentru afaceri, specific locului respectiv si livrat la locul respectiv si servicii de consiliere ;
- publicitate pentru toate initiativele din cadrul strategiei si informarea rezidentilor asupra oportunitatilor care le stau la dispozitie ;
- identificarea si promovarea oportunitatilor pentru noii intreprinzatori si societatile comerciale existente ;
- promovarea regiunilor respective in tara si pe plan international.

Masura 9 : *Relansarea activitatii unitatilor miniere viabile si deblocarea activitatii economice a regiunii respective*

Se vor intreprinde urmatoarele actiuni :

- initiative strategice care trebuie aplicate in mod continuu:
 - identificarea de noi masuri de reducere a costurilor;
 - masuri de obtinere a unui pret cat mai apropiat de pretul de cotation de la bursa metalelor ;
 - stabilirea unui mecanism de control intern si extern al performantelor financiare si tehnice ale minelor si ale companiei, in general ;
 - anulara datoriilor de lunga durata catre bugetul de stat, bugetele locale si bugetele fondurilor speciale.
- initiative strategice pentru primul an de implementare ;
- inchiderea minelor celor mai neperformante, care consuma resurse ce ar putea imbunatati performanta celorlalte mine ;
- efectuarea unui audit tehnic si economic pentru identificarea necesarului de investitii pentru modernizarea, reabilitarea si retehnologizarea minelor ramase in

exploatare, in scopul atragerii investitorilor privati sau a privatizarii in parteneriat capital de stat-capital privat ;

- dublarea in urmatoorii 3 ani a productivitatii muncii la minele ramase in exploatare, in vederea cresterii interesului pentru privatizarea acestora ;

Masurile si actiunile pentru implementarea strategiei au fost structurate pe urmatoarele etape :

- **actiuni imediate pentru anul 2004 ;**
- **actiuni pe termen mediu pentru perioada 2004 – 2006 ;**
- **actiuni pe termen lung in perspectiva anului 2010, pentru dezvoltare durabila.**

3.6 Masuri si actiuni imediate

Pornind de la obiectivele strategice si luand in considerare ritmul relativ lent de reforma al industriei miniere determinat de intarzierea inregistrata in realizarea in regiunile miniere a unui mediu de afaceri, care sa stimuleze investitiile private, actiunile imediate se vor concentra asupra mobilizarii sustinute a resurselor financiare puse la dispozitie de bugetul de stat, bugetele locale, fondurile speciale si de la institutiile financiare specializate.

Principalele actiuni propuse pentru anul 2004 sunt prezentate in programul de implementare a *Strategiei industriei miniere in perioada 2004-2010* din anexa nr. 1.*)

3.7 Masuri si actiuni pe termen mediu 2005 – 2006

In principal, acestea vizeaza continuarea procesului de restructurare a capacitatilor de productie si financiara, astfel incat sa permita desfasurarea activitatii companiilor/societatilor miniere in conditiile economiei de piata functionale, in limita resurselor destinate sectorului, asa cum sunt prevazute in buget si sa asigure protectia sociala a persoanelor ce urmeaza sa fie disponibilizate din activitatea miniera.

Masurile si actiunile pe termen mediu 2005 – 2006 sunt prezentate in anexa nr. 2.*)

3.8 Actiuni in perspectiva anului 2010

Regiunile afectate de restructurarea sectorului vor ramane, o perioada de timp, dependente intr-un grad ridicat de activitatea miniera, atat prin nivelul de ocupare a forței de munca direct și indirect, cat si prin resursele care urmeaza sa fie atrase de aceasta activitate.

De aceea, strategia vizeaza cu prioritate continuarea procesului de restructurare a activitatii miniere pentru reducerea efortului bugetar si atragerea de capital privat, in scopul preluarii unei parti cat mai mari din forta de munca disponibilizata din activitatea miniera.

Actiunile prioritare prevazute in acest scop sunt:

- restructurarea si transformarea mineritului din zonele respective intr-un sector economic modern si viabil;
- ecologizarea zonelor afectate de activitatea miniera, in corelare cu programul de sistematizare a teritoriului, in vederea identificarii si valorificarii, in interesul dezvoltarii economice a zonei, de noi oportunitati;
- realizarea culoarelor rutiere europene care traverseaza zonele respective;
- dezvoltarea turismului ca alternativa la activitatea miniera traditionala, acolo unde conditiile sunt favorabile unui astfel de tip de dezvoltare;
- formarea profesionala a tineretului, in concordanta cu cerintele pietei fortei de munca determinata de nevoile de calificare ale afacerilor ce se vor dezvolta in zona;
- promovarea dezvoltarii tehnologice, a transferului de tehnologii, ca alternativa la activitatea miniera;

*) Anexele nr. 1 și 2 la Strategia industriei miniere pentru perioada 2004–2010 se comunică instituțiilor interesate de către Ministerul Economiei și Comerțului.

- combaterea somajului cronic prin acțiuni de ocupare în activități comunitare a acelei părți a populației exclusă de la angajare de către noii investitori din motive de vârstă, sex, abilități profesionale, nivel de instruire etc.
- ocuparea prin transferul și punerea la dispoziția familiilor cu venituri mici sau fără venit a unor terenuri în localitățile din județul Hunedoara și județele limitrofe;
- acordarea de asistență socială pentru prevenirea marginalizării sociale.

4. Concluzii

4.1 Efecte scontate

Urmare a implementării strategiei, se scontează, în principal, următoarele efecte :

- punerea industriei miniere pe baze comerciale;
- eliminarea subvențiilor și transferurilor sociale pentru sectorul de extracție a minereurilor și al lignitului, începând cu anul 2007, **în condițiile realizării unor producții de substanțe minerale utile rezultate ca urmare a aplicării politicilor definite în Strategie, așa cum sunt prezentate în anexele nr. 4 și 5***);
- controlul subvenționării activității de exploatare a huilei, în condițiile directivei 1407/2002 a Comisiei Europene ;
- concentrarea alocățiilor de capital de la bugetul de stat la unitățile cu cele mai bune performanțe în sectorul de minereuri pentru modernizarea și re tehnologizarea acestora în vederea creșterii atractivității pentru privatizare ;
- privatizarea carierelor de lignit în forma organizatorică de societăți comerciale sau în companii integrate cu termocentralele ;
- oprirea activității și închiderea minelor neprofitabile, în conformitate cu programele elaborate de fiecare companie/societate minieră ;
- asigurarea protecției sociale pentru circa 48.000 de persoane, reprezentând salariații disponibilizați în perioada 2002-2003, precum și pe cei care urmează a se disponibiliza în perioada 2004-2010 :
 - 15.000 vor primi « venituri de completare » ;
 - 9.000 se vor pensiona ;
 - 21.000 se vor angaja în locuri de muncă nou create ;
 - 15.000 vor rămâne someri cronici și vor primi salarii compensatorii, neputând face față pe piața forței de muncă ;
 - 3.000 își vor dezvolta afaceri proprii ;
- promovarea unui proces de închidere a minelor transparent, în condiții de informare a comunităților locale și atragerii acestora în proces ;
- crearea pe termen mediu a circa 31.500 locuri de muncă, din care 17.000 pe termen limitat (2-3 ani), reprezentând ocupații specifice executării de lucrări de infrastructură ;
- dezvoltarea unui mediu de afaceri atractiv pentru investitorii locali și străini ;
- dezvoltarea unui sector privat în zonele miniere, capabil să absoarbă personalul ce va părăsi activitatea minieră în perspectiva următorilor 5 ani;
- realizarea unui mediu atractiv extinderii activităților turistice, acolo unde zona se pretează ;
- adaptarea sistemului educațional la noile cerințe ale agenților economici și activităților ce se dezvoltă în regiune ;
- asigurarea unei asistențe sociale active adresate grupurilor celor mai defavorizate reprezentate de copii lipsiți de mijloace de subzistență, bătrâni cu venituri reduse,

*) Anexele nr. 4 și 5 la Strategia industriei miniere pentru perioada 2004–2010 se comunică instituțiilor interesate de către Ministerul Economiei și Comerțului.

persoane cu varste si profesii neatractive pentru noile activitati ce se dezvolta, precum si persoane cu handicap.

4.2 Resursele financiare pentru realizarea obiectivelor strategiei

Realizarea obiectivelor strategiei necesita asigurarea resurselor financiare corespunzatoare actiunilor propuse.

Resursele financiare necesare pentru implementarea strategiei pe categorii de destinatii au fost calculate pe baza studiilor elaborate cu sprijinul BIRD.

In functie de etapele parcurse in implementare, a masurilor si actiunilor prevazute in strategie, se produce o schimbare a raportului in asigurarea cu resurse intre sectorul bugetar si sectorul privat, in sensul cresterii ponderii acestuia din urma.

Data fiind prioritatea imediata de a solutiona problema stringenta a crearii de locuri de munca, in conditiile intirzierii inregistrate in crearea mediului de afaceri favorabil dezvoltarii economiei alternative, este necesar pentru inceput un aport substantial de fonduri din partea bugetului de stat si a finantarilor angajate in numele statului.

Estimarea resurselor financiare pentru perioada 2004 – 2010, necesare implementarii strategiei, insumeaza 2.212 milioane dolari SUA, din care pentru perioada 2004 – 2006 sunt necesare 1.200 milioane dolari SUA.

Cheltuielile anuale pentru fiecare din masurile de atenuare a impactului social produs de restructurare si de reconstructie regionala, precum si alocarea acestora comunitatilor celor mai afectate, in baza planurilor elaborate anual, revin in responsabilitatea Comisiei Interministeriale si a institutiilor ce fac parte din aceasta.

In anexa nr. 3 se prezinta destinatia acestora, precum si sursele din care vor fi asigurate.

Asigurarea resurselor financiare pentru implementarea strategiei la un nivel cit mai apropiat de necesar pentru perioada 2004-2006 este sarcina principala a institutiilor publice implicate reprezentate in Comisia Interministeriala.

Guvernul va face demersuri pe linga institutiile financiare internationale, Uniunea Europeana si Banca Mondiala, pentru atragerea de fonduri in vederea finantarii « Proiectului de adaptare a industriei miniere la conditiile economiei de piata », data fiind anvergura acestuia, implicatiile pe care le produce economiei romanesti si imaginea pe care o genereaza in procesul de integrare in Uniunea Europeana.

4.3 Cadrul institutional

Pentru implementarea strategiei se va asigura o coordonare institutionala unitara, care sa implice interactiunea institutiilor publice, raspunzatoare fiecare numai pentru partea care ii revine, in vederea realizarii ansamblului si pentru o mai buna coordonare cu organizatiile sindicale.

Cadrul institutional pentru implementarea strategiei va fi asigurat, dupa cum urmeaza:

- **responsabilitatea generala pentru pregatirea si monitorizarea programului de implementare a strategiei revine Ministerului Economiei si Comertului, care prin Comisia Interministeriala va lucra cu ministerele si agentiile specializate implicate.**
- Comisia interministeriala constituita din reprezentantii principalelor ministere (Ministerul Finantelor Publice, Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei, Ministerul Administratiei si Internelor, Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului, Ministerul Sanatatii, Ministerul Agriculturii, Padurilor si Dezvoltarii Rurale, Ministerul Mediului si Gospodarii Apelor, Ministerul Educatiei si Cercetarii, Autoritatea Nationala pentru Turism, Agentia Nationala pentru Dezvoltarea si Implementarea Programelor de Reconstructie a Zonelor Miniere, Agentia Nationala pentru Ocuparea Fortei de Munca, Agentia

Regionala de Dezvoltare, Agentia Nationala pentru Intreprinderile Mici si Mijlocii si Cooperatie si prefecturi) ;

- Directia Generala Resurse Minerale prin Unitatea de management, responsabila cu implementarea strategiei ;
- grupul de experti angajati pe o perioada limitata pentru a indeplini sarcini specifice ;
- secretariatul Comisiei interministeriale asigurat de Ministerul Economiei si Comertului ;
- Colectivele zonale ale ANDIPRZM in colaborare cu Consiliile locale (comunitati locale) ale asezarilor din zonele miniere asistate.

4.4 Instrumente pentru realizarea strategiei

Realizarea strategiei necesita adoptarea unor instrumente ferme care sa asigure echilibrul si echidistanta intre diverse cercuri de interese ce pot apare in zone de mari transformari economice.

Pentru implementarea strategiei este necesara promovarea urmatoarelor instrumente:

- instituirea unui **sistem de stabilire a preturilor pentru produsele miniere subventionate;**
- instituirea unui **sistem de preturi pentru serviciile de utilitati publice** (apa, canal, gaze etc.) **destinate populatiei din zona;**
- **aprobarea procedurilor pentru privatizarea operatorului minier** in forma de parteneriat capital de stat – capital privat si prin participarea salariatilor ;
- **desprinderea de activitati de prestari servicii** din companiile miniere si organizarea acestora ca societati comerciale avand ca actionari compania ;
- **privatizarea societatilor comerciale desprinse din companiile miniere** prin atragerea de resurse pentru dezvoltarea, diversificarea si modernizarea acestora;
- crearea in zona a unui:
 - **sistem de creditare a micilor intreprinzatori ;**
 - **sistem de sprijinire prin granturi a infiintarii de noi afaceri in cadrul SDSCM;**
 - **sistem de informare a publicului si consultanta pentru afaceri ;**
 - **sistem de finantare de lucrari publice pentru comunitate, care sa creeze locuri de munca temporare si servicii care sa asigure sustenabilitatea comunitatii ulterioare exploaterii minelor.**

*

*

*

Problemele generate de sustinerea industriei miniere, in conditiile solicitarii unor insemnate resurse bugetare, creeaza dificultati Guvernului in relatiile cu institutiile financiare internationale si in procesul de integrare in U.E..

De aceea Ministerului Economiei si Comertului ii revine responsabilitatea implementarii reformei in sectorul minier in scopul atingerii rentabilitatii financiare a unitatilor de exploatare.

Problemele sociale din regiunile afectate de restructurare sunt consecinta specificitatii activitatilor economice care au fost desfasurate de-a lungul timpului in zona, caracterului

eterogen al populației, resurselor limitate care să asigure alte dezvoltări economice decât cele existente și adaptării lente la schimbare.

Este evident că nici un bazin minier nu poate fi oprit în condițiile actuale într-o perioadă scurtă de timp, de aceea a apărut necesitatea unei strategii pe termen mediu și lung, care să trateze industria minieră în corelație cu factori de natură socială și de mediu, puternic afectați de care aceasta.

Strategia este rezultatul consultării și participării tuturor factorilor interesați din zona și din afara acesteia, așa cum sunt grupurile cele mai defavorizate, comunitățile locale, companii naționale, autorități regionale, ONG-uri precum și instituții guvernamentale, ca și a expertizei unor grupuri de specialiști atrași cu sprijinul Băncii Mondiale și al Ministerului Economiei și Comerțului.

Strategia asigură prin acțiunile propuse accelerarea dezvoltării sectorului privat, singurul care este capabil să asigure pe termen mediu și lung dezvoltarea unei industrii miniere performante și eficiente și absorbția persoanelor fără loc de muncă, a tinerilor absolvenți precum și a persoanelor ce urmează a părăsi sectorul minier.

Strategia asigură condițiile ca, în realizarea obiectivelor pe termen mediu și lung, să finanțeze din resurse bugetare măsuri și acțiuni de modernizare și reabilitare a celor mai performante mine în vederea oferirii acestora spre privatizare, precum și lucrări de infrastructură în scopul îndeplinirii obiectivului strategic de primă urgență – crearea de noi locuri de muncă și dezvoltarea unui mediu favorabil sectorului privat.

Dezvoltarea în timp a unui mediu atractiv de afaceri și a unei infrastructuri adecvate va conduce la schimbarea raportului între fondurile de investiții din surse bugetare și din cele private în favoarea acestora din urmă.

Restructurarea capacităților de producție și restructurarea financiară a companiilor/societăților miniere constituie unul din obiectivele specifice asumate de către Guvern în abordarea economiei în această perioadă.

Strategia are în vedere, pe termen mediu, ca pentru continuarea reformei industriei miniere în condițiile diminuării efortului bugetar al statului, urgentarea elaborării unui nou proiect finanțat de Banca Mondială sau extinderea celui existent, care să asigure viabilitatea și modernizarea minelor din perimetrele rentabile, închiderea minelor neeconomice și asigurarea măsurilor de protecție socială care să permită transferul personalului din activitatea minieră spre alte activități, proiect pentru finanțarea caruia se va solicita sprijinul organismelor finanțatoare internaționale.

Ministerul Economiei și Comerțului și Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, cu sprijinul experților Băncii Mondiale vor analiza cu ocazia pregătirii noului proiect pentru sectorul minier, rolul, locul și modul de organizare al ANDIPRZM în concordanță cu obiectivele, măsurile și acțiunile programului de implementare a *Strategiei industriei miniere* și vor face propunerile corespunzătoare în acest sens.

Strategia are în centrul atenției locuitorii regiunilor miniere, pe care îi implică direct în implementarea acțiunilor și măsurilor prevăzute, alături de autoritățile locale și centrale care trebuie să asigure cadrul organizatoric și de reglementări precum și instrumentele necesare îndeplinirii obiectivelor.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI – CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română – S.A. – Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro
